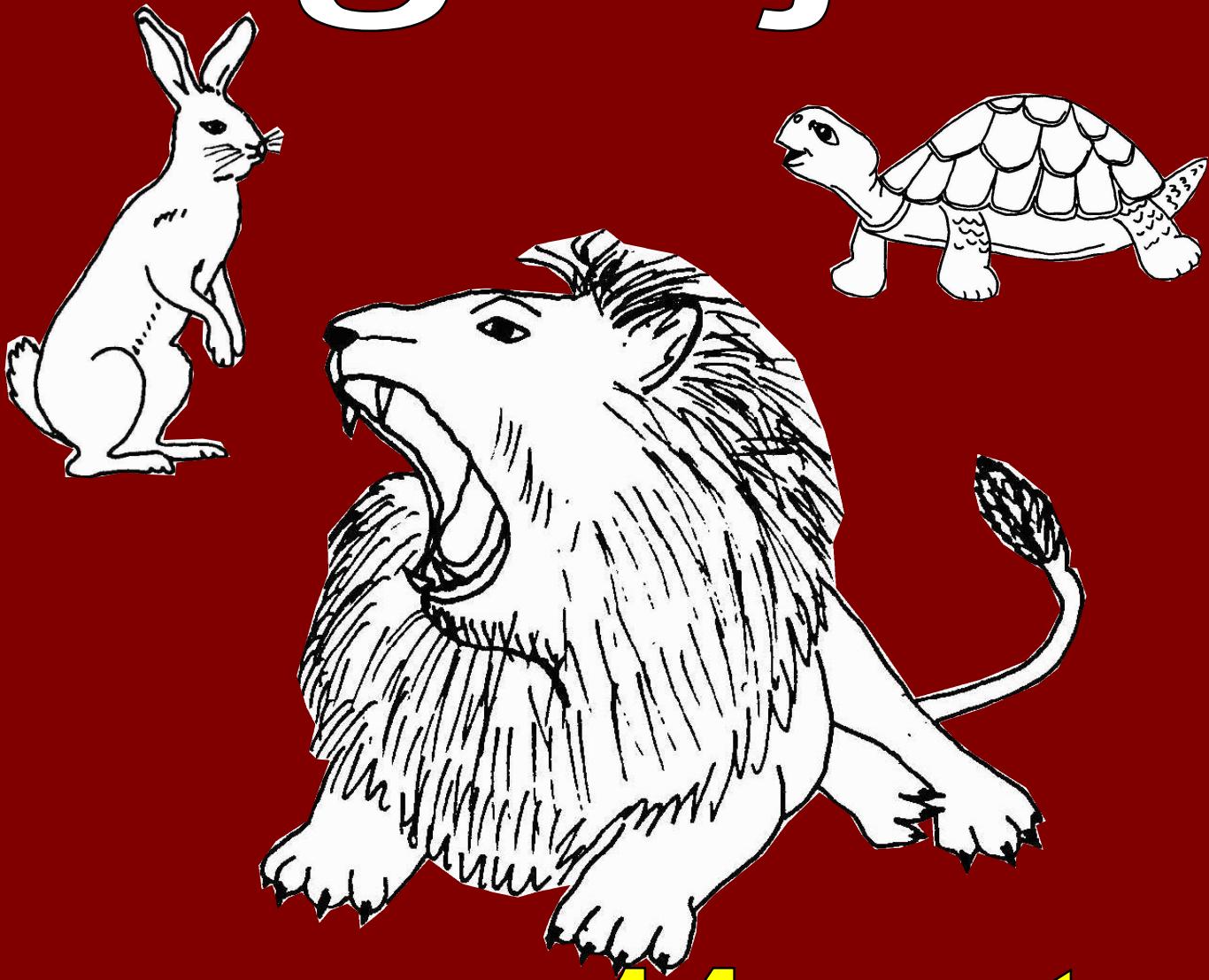

Ninkāre solma gōnō

14 contes

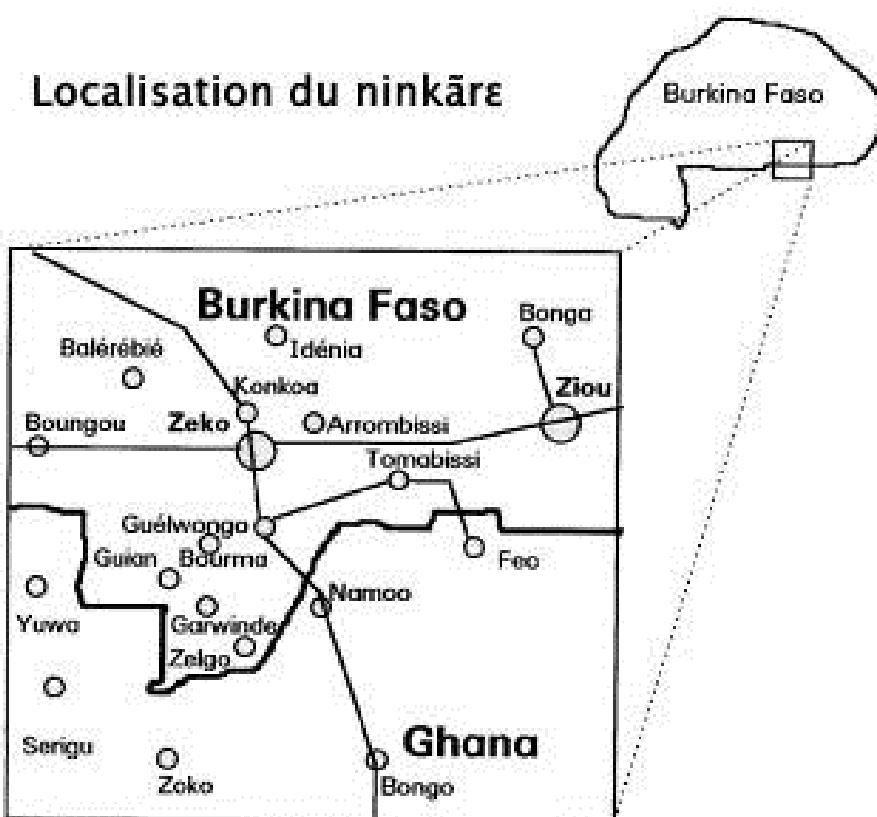
Ninkārε solma gōñɔ

14 Contes en ninkārε

Nous remercions toutes les personnes qui nous ont aidés à rédiger ce livre, en particulier nous adressons nos remerciements à :

- Monsieur SIA Benjamin à Guélwongo.
- Monsieur OUENA Kvlga Jean Pierre à Bonga,

Localisation du ninkārε

L'alphabet utilisé dans cette publication est en accord avec l'alphabet agréé par la Commission Nationale des Langues Burkinabè.

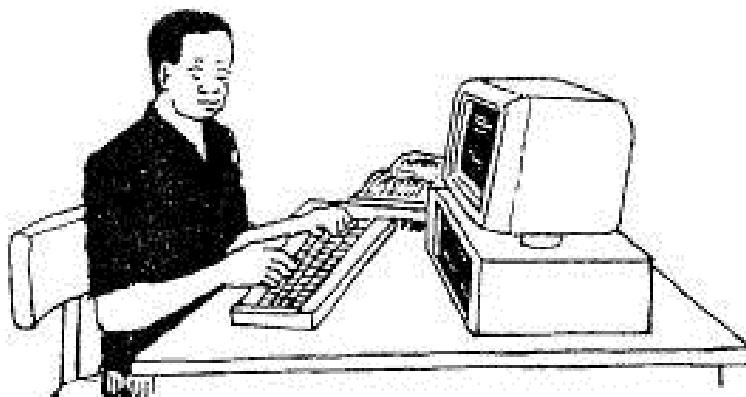
Deuxième édition
Première impression
3ème trimestre 2009

© Tous droits réservés
Société Internationale
de Linguistique 01 B.P. 1784
Ouagadougou 01, Burkina Faso

Envoyez vos questions et suggestions à l'équipe de la S.I.L.
Awε & Kawε, Urs & Idda Niggli
B.P. 1784, Ouagadougou 01
Burkina Faso
Courriel: Urs-Idda_Niggli@sil.org

Ce document, comme une douzaine d'autres documents en ninkārε, peut être téléchargé gratuitement sur le site Internet : www.SIL-Burkina.org
ou www.Kassena-ninkarse.org

NA0709

1. Asāana boorū kūm, la bvraa ayūla yelle

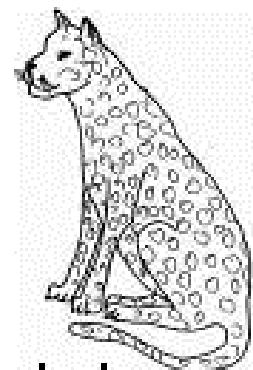
Nērba n yvvn sēñe mōom, tū saaga wa'am niira, tū nēra woo εera zē'am tū a wvn lāntε.

Tū nēra ayūla yē vūgɔ zoe ka kē mī ze.

Tū la po fēe tū webaaga mē zoe wa kē vūgɔ la pvam gā. Tū dabeem yōkε bvraa la n boe vūgɔ la pvam la, tū a ka mina ēñja n wvn ēñe se'em yese.

Tū bvraa mē zoe wa kē pa'ase.

La ēn kē zī'ire yē webaaga la n ã sōñja bēla la, tū a yele ayēma la yetū: « M sūre, fōn kān koose fv baaga wā bō mam?»

Tū bvraa la yetū: « A dagū baa n koosrū.»

Tū a sīna, dee bvla bvraa la tū a koose bō ē, tū a buuri ãna sōñja.

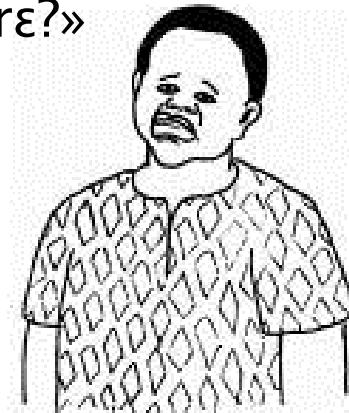
Tū bvraa la koñe yetū a base tū a yese la dee.

Tū bvraa la n yese dee la, tū a dīke mī'a tū a pire baa la, tū baa la wūulum wūu, wūu.

Tū a wi'ira bvraa la sōkra tū: « M sūre, fōn baa la yv'vrε? Mam sūre, fōn baa la yv'vrε? »

Fõn baa la yv'vrε? Fõn baa la yv'vrε?»

Tu a bvraa la lerge yetu: «Baa la yv'vrε n de a siige põkõore zuo bīje tēja dee yāke wēnnε zuo nē tēja. M sūre sāana boorl kūma, mam sūre sāana boorl kūma.»

Tu a tāsε baa la yetu: «Hāii, <boorl kūm> ãna sīm!»

Tu ēn tāsε bēla la, tu baa la pvgim ēke mε siige a zu-gānnε dōn ē kv bīje.

Bēla tu ba yetu: «Da basε tu fv nini tēta la fv tadāana bōno.»

2. Laalūja la Akakute yelle

Laalūja daan yele Akakute mε yetu: «Fõn yē wā, nēra yem de la a tadāana tūm.»

Bēla poorvm, bāma bayi doose la taaba sēñε tā'ama eere. Tu laalūja zom tā'aņa εera tā'am-būtūma basra tu ba luta tu Akakute pī'isra.

Lan wa po fēe, a yē la pōka n tv a pi'č sēnna
tā'aña la, tū a ka yele a sūre Akakute.

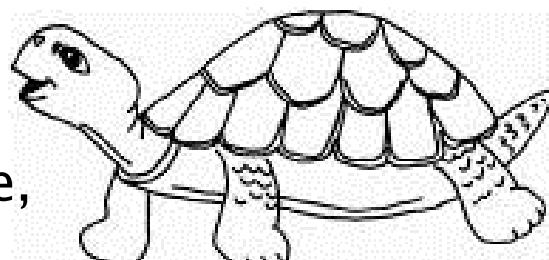
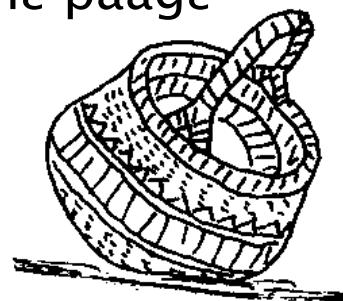
Tō. Tū pōka la yē Akakute la, tōtō
tū a dūkē Akakute mē murige a yūuni
la p̄vam.

Ēn wa p̄ire a pi'č la tv tū a fōrgē,
tū laalūja basē a mēja lui a nējam
wv a p̄ogle mē na.

Pōka la n yē bēla la, tū a tvke a pi'č la, dee tū a
dige laalūja la. La, laalūja la pable mē paage
nējam, tū pōka la babsra.

Tū Akakute la mē nōom tēbe tū pi'č
la lui, tū a yāja yese kē mōom.

Laalūja n bājē tū Akakute zāage mē
na, tū a yāja ēke fōrgē
dee basē pōka la tū a yāja
zē bvra. Ēja ka tarū Akakute,
ēja ka tarū laalūja.

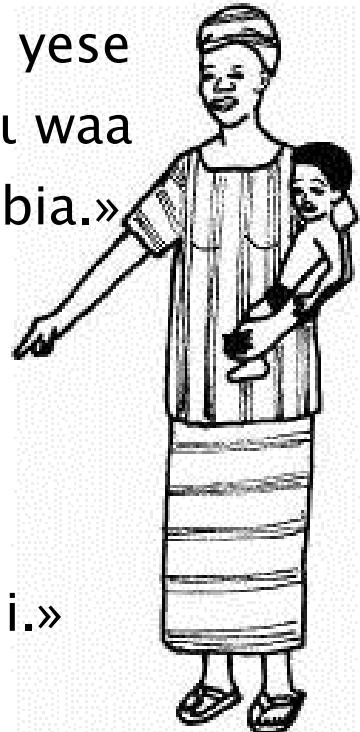

Pōka n wa zāage la, tū laalūja leme wa ε Akakute
yele ē tū: «Fv ka yē, nēra yem de la a tadāana
tūm.»

3. Pɔgsı bayi yelle

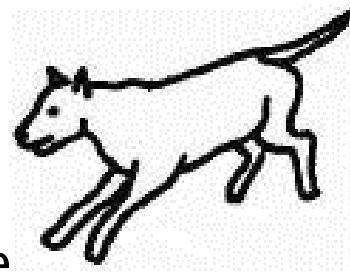
Bvraa n wv tara pɔgsı bayi, nõjε pɔg-sarga la gānna kēema la. La bvraa la mē tarı la baaga, la pɔg-kēema la n bısrı baa la yelle sōŋa, la di-sεba tı a diti la, di-bāma tı a ıtı bɔ'ra baa la mε. Bela base mε tı baa la nõjε pɔg-kēema la gānna sarga la. La pɔg-kēema la n we zẽ'a wuu, baa la dolı ē mε.

Tı daare ayıla tı pɔg-kēema la we'esa ba yire, tı baa la dɔla we'esa. La pɔka la tarı la bia, la sīnsito n mē' ēn bɔna sore. La pɔka la n kuli ka paagε sore la, sīnsito la zẽ'am na, tı pɔka la bia yē kōma ēŋε : «Ühē, m ma, m boore la kōnnε.» Tı a ma la yetı: «Fv kaasrı tı fv boore la kōnnε tı m yē kōnnε la bε bɔ fɔ?» Tı sīnsito la yese yetı: «Go'ose bɔ ē, tı kōnnε la de la tı waa wuu kōnnε, bia mē de la tı waa wuu bia.» Tı pɔka la go'ose kōma la bɔ bia la, tı ba yetı a go'ose pa'ase, tı pɔka la go'ose. Tı pɔka la go'ose kıl'ılım tı a fɔrgε la, tı sīnsito la yeta tı:
«Table m kōnnε mi, table m kōnnε mi.»

Le soke yeti: «Fõn dolu la ãne?» Tu pokla la yeti: «Mam dolu la a tadareyeo.» Tu ba yeti, A yi wi ē tu a wa'am tu ba bise.» Tu pokla la wi'ira tu: «Hoo tadareyeo ! Hoo tadareyeo ! Hoo tadareyeo ! Hoo tadareyeo ! Gõj-gõje mam mëja n bore, m mëja n boore zoa m mëja n more. Hoo tadareyeo.»

Tu baa la n wõm wi'a la, tu a zoe paage me, dige sïnsito la tu ba zoe kë base pokla la. Tu pokla la tole kule.

Êja n paage yire la, tu ba êjë dia bõ ë, dee soke ë yeti: «Fõn baa la diti la bëm pvam?»

Tu a yeti: «Sag-wanne pvam.» Tu ba êjë dia la me sag-wanne la pvam bõ baa la me, tu a di.

Tu a wv kula le paage sïnsito la zë'am na, tu bia la le êjë: «Ühë, m ma, m boore la könne.»

Tu sïnsito la ya'an yese yeti: «Go'ose bõ ë, tu kõma la de la tu waa wuu kõma, bia më de la tu waa wuu bia.»

Tu pokla la go'ose bõ bia la. Tu ba yeta tu: «Table m könne mi, table ma könne mi.» Le soke yeti: «Fõn dolu la ãne?» Tu pokla la le wi baa la, tu baa

la wa'am wv dige ba, tū ba zoe kē. Tū pōka la tole kule.

Tū pōka la kule ka paagε yire, tū a yēntaaga la yē a kēema la bia la n tarū kōma la bεla, tū a bōta tū kōma la sān de nū la ēŋa bōnō. La ēn koŋe la, tū a isge mε yōkε a bia mε kula, kula, ka paagε sīnsito la zē'am yele a bia la yetū: «Yetū fōn boore la kōma.» Tū bia la yetū: «Mam boore la kōma.» Tū sīnsito la yese yetū: «Go'ose bō ē.» Tū a go'ose bō bia la.

Tū sīnsito le yēta tū: «Table m kōnnε mi, table m kōnnε mi»,

le soke pōka la yetū: «Fōn dolū la āne?»

Tū a yetū: «Mam dolū la a tadare yeo.»

Tū ba yetū : «Yi wi ē tū a wa'am.»

Tū a wi baa la, tū baa la wa'am
dige sīnsito la, tū sīnsito
la zoe kē.

Tū pōka la yāŋa kule ka paagε yire, tū ba yirdōma ēŋε dia bō ē, dee soke ē yetū:
«Fōn baa diti la bēm pvam?» Tū a yetū:
«Baaga mē diti la bēm pvam? Ya wen yē

sela pvam, ya ëñε bɔ ë.» Tl ba yirdõma ëñε dia la ëñε sawla pvam bɔ baa la. Tl baa la zagsε, dee yese zoe kule. Tl pɔka la n wv kula ka paage s̄insito zë'am la, tl a bia la ëñε: «Ühë, m ma, m boore la kõnnε.» Tl s̄insito la yese yetl: «Go'ose bɔ ë, tl kõnnε de la tl waa wuu kõnnε, bia mē de la tl waa wuu bia.» Tl pɔka la go'ose kõma la bɔ bia la. Tl ba yeta tl: «Table m kõnnε mi, table m kõnnε mi, » soke pɔka la yetl: «Fõn dolı la ãne?» Tl pɔka la yetl: «A tadare yeo.» Tl ba yetl a wi ë tl a wa'am. Tl pɔka la wi'ira tl: «Hoo tadare yeo, hoo tadare yeo ! Hoo tadare yeo, gɔŋ-gɔŋε mam mēja n bɔrε, m mēja n boore zoa, m mēja n bɔrε, hoo tadare yeo.» Tl baa la ka wa'am, tl ba ze bia toe. Dee le yetl a wi tl a wa'am. Tl pɔka la yāŋa wi'ira dee kaasra ka tāna wi'ira sōŋa. Yāŋa wi'ira: «Hūu, tūdārē yēo, hūu tūdārē yēo, hūu tūdārē yēo, hūu tūdārē yēo, gɔŋ-gɔŋε mam mēja n bɔrε, m mēja n boore zoa, m mēja n bɔrε.» Wi bela wuu koŋe, tl ba ze a b̄'isa tōsε kv ë.

Bela tl ba yetl: «Yūure ka sōŋa.»

4. Sīnsirgo la bia yelle

Bia tū ba yir-dōma ēn yese sēŋε tōoma dee bō ē si tū a nōon nēem zom būm di.

Tū sīnsirgo sēŋε ka soke bia la yetū: «Ba bō fōn la bēm tū fv nōon di?» Tū bia la yetū: «Ba bō mam la si tū m nēem zom būm di.» Tū a yele bia la tū a dūkε si la bō ē tū a nēem būm, tū ba di. Tū bia la dūkε si la bō ē. La sīnsirgo la mē tarū la genne, la ēn kē deem tū a nēem zom na, a botū genne la doose la sawure yese gōsgō. Tū a yāŋa yele bia la yetū, a zom gōsgō la gvre a genne la.

Tū bia la ka sakra. Tū a yele bia la yetū, a sān ka zom gvre, ēŋa kvvrl ē me.

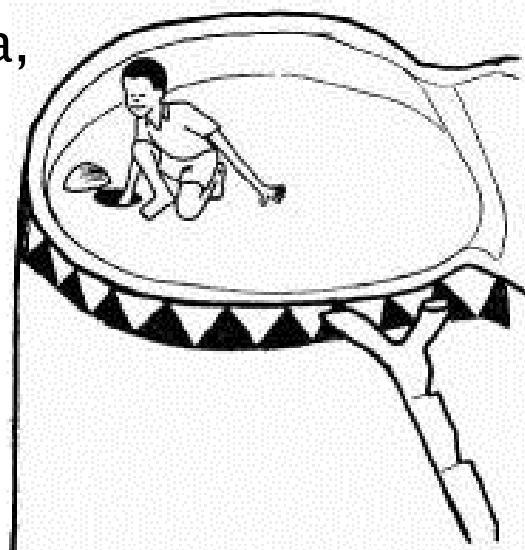
Tū bia la koŋe sake, zom gvre a genne la, la a būra ba yire la dōma sān sēnna, a yele ē tū a bāŋε yese zoe fōrgε.

La ēn yetū bia la gvre a genne la, de tū a ka boore tū bia la zoe fōrgε. Bela n soe tū a yele bia la tū a gvre a genne. Bia la sān wa base a genne la, a mi me tū bia la base dee sige zoe me. Bela tū a yetū: «Bia, gvre m genne sōŋa, tū mam ka

nari kūm yee. Bia, gvre mam genne sōja, mam ka nari kūm. Fv sō sān sēnna, fv basē m genne mēja, tū mam ka nari kūm.
Bia, genne dāana ka nari kūma.»

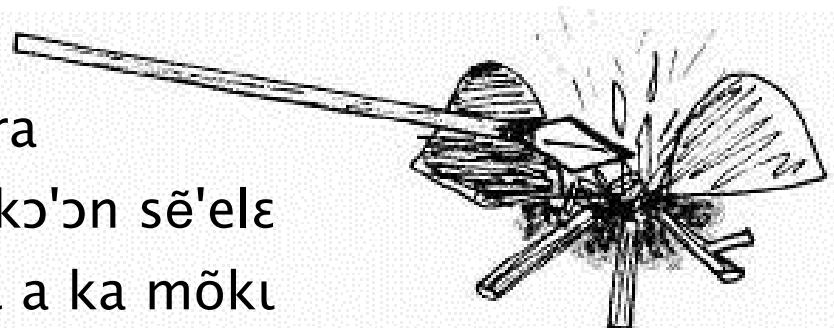
A nēem zom na bēla, vaage būm di, dee mōŋe bia la.

Bia la yir-dōma sān yese woo, a sēnni tɔ'ɔsra bia la zom la mē dita, dee mōŋra bia la. Tū bia la yāŋa dōnna wε'εsa.

Daare ayila tū bia la ma yāŋa soke bia la tū, ēŋa diti dee tū bēm ēŋe tū ēŋa dōnna bēla? Tū a yeti, sīnsirgo n sēnni tɔ'ɔsra ēŋa dia la dita, dee mōnna ēŋa.

Tū a sō yāŋa pigra sīnsirgo la, dee kɔ'ɔn sē'elε kānnε bugum, tū a ka mōkū bēla hāe.

Tū la po fēe, tū sīnsirgo la ya'an paage ya, yele bia la tū a dūkε si la wa'am. Tū bia la dūkε si la bō

ẽ. La bia la sɔ yele ẽ mε t̄l, a sã̄n wvn gv̄r̄s
s̄̄nsirgo la genne, t̄l ē̄ja s̄̄nna, t̄l a yet̄l a base, a da base.

T̄l s̄̄nsirgo la n to'e si la ya'an k̄̄l a yele me t̄l: «Bia, gv̄r̄s m genne s̄̄nja, mam ka nar̄l k̄̄m yee, bia gv̄r̄s m genne s̄̄nja, mam ka nar̄l k̄̄m. Fv sɔ sã̄n s̄̄nna, fv base m genne mē̄ja, mam ka nar̄l k̄̄m, mam ka nar̄l k̄̄m. Bia genne dāana ka nar̄l k̄̄ma.»

T̄l bia la sɔ k̄̄'n zoe k̄̄ paaḡs ẽ la kānn̄s, la sv'a, t̄l a b̄̄na m̄̄l t̄l a ē̄n̄s ke la ke. T̄l bia la sɔ k̄̄'n lv ẽ la kānn̄s kv.

Bela t̄l bān̄s t̄l be'em s̄̄m na k̄̄m.

Solne la vōore n bela.

5. Wībga n sēm na tā'are

Bvraasi bayi n wv zebε. Ayūla yv'vre de la Asolmīa. Ayēma la yv'vre de la Amoa. Tū ba wv zebε la, ba mē mε, tū ba waa wuu kōn lagim targε base taaba, dee lebe ka zē vō'sra.

Tū ayūla la yv'vre n de Amoa la vaage isge yetū: «Zīna tū tū wvn bāŋε sēka n tā'a a tadāana.»

Tū ayūla la yetū: «M paage dv'vre m nadv'rvum ya.»

Tū ayūla la lebse le yetū: «Zīna tū tū wvn kōn bāŋε sēka n tā'a a tadāana.»

Zū tū a ɻtū bela εera la sorɔɔ tū a zoe.

Tū ayūla la tagse tū a kelen tɔgra la sıra, tū a yetū: «Mam mi la zεbrε, dee mam ka mi zεbrε bvla la, » kōn guuge a bōnɔbabab ... zoe fōrgε.

Bela tū ba yetū: «Wībga sēm na tā'are.»

6. Kāmponne la bōnsela yelle

Daare ayila kāmponne yele bōnsela tū:

«Nērba wuu zotū fv la fv toogo la īyā.

La de la zoe ēja n pa'asri fv toogo la pānja
wε'esa.»

Tū bōnsela si'se, tū kāmponne yetū, a base tū ba
wvn yē.

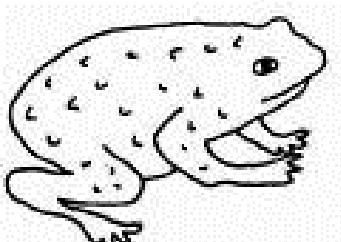
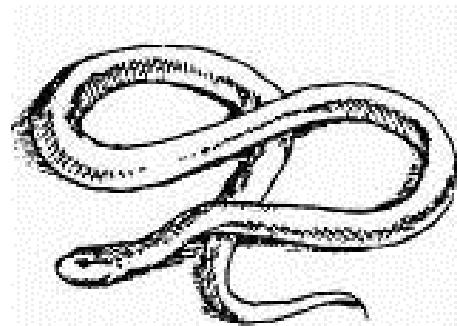
Yv'njč n wa paage, tū bāma bayi ka svge sore
nōorvm. Nēra ayila tolla,

tū bōnsela dōn ē dee zoe ka kē
mōo pvam svge, dee tū
kāmponne weege gā.

Tū nēra la yē kāmponne la. A yele mε tū:

«Ay, kāmponne», dee wε'esa.

Lan ēnjē fēe, tū nēra ayila wa'am wa tolla, tū
kāmponne la dōn ē dee svge.

Tū bōnsela puura
sore la, tū nēra la
yetū: «Õ'õ! Bīse,
bōnsela n dōn mam.»

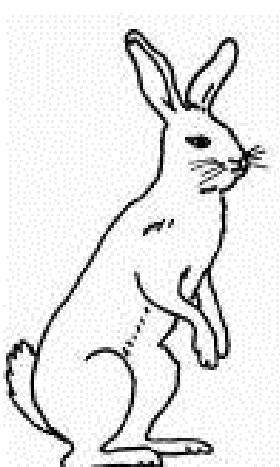
Tu ba kāble zoe la dō'orc buuri wuu wa'am tu ba
tibę ē, la tibga la ka doose mī tole.

Nēra la ba'asim ki me.

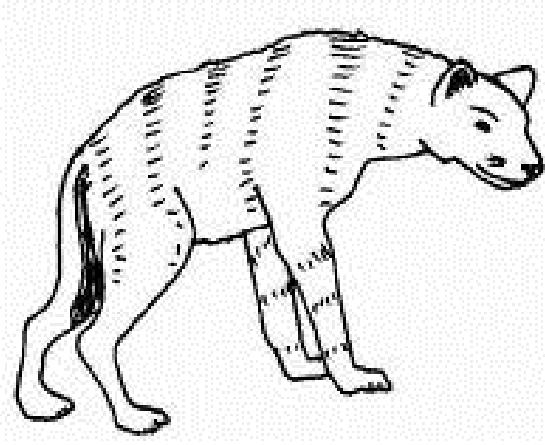
La de la bęla īyā tu ninkārsı yeti: «Palēja ēkrex
kvvri la nēra.»

7. Asc'čja la Asasēja yelle

Asc'čja la Asasēja n yvvn boe, yōke sıtc la
taaba. Tu Asc'čja yele Asasēja daare ayıla:
«Nēra n boe ka sū sela a tāmpočka pvam, tu sela
wa bōna mi.» Tu Asasēja yeti: «Aba ! Nēra ēja
boe la bę? N ka sū sela tāmpočko pvam, dee tu
sela wa bōna mī. Yi base tu wa ējε dabsa ayı, tu
tu lagım yē.»

Lan ējε dabsa ayı Asc'čja yele
Asasēja yeti: «Aa, wa tu tu sējε
mōom ka ε beňto.» Tu ba lagım
doose taaba sējε mōom woo kāma
la a pi'č.

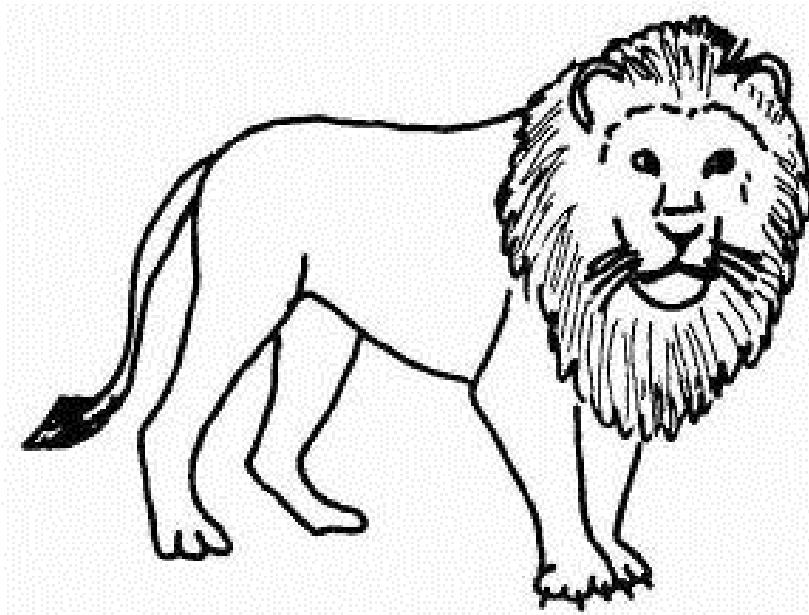

Ba sēñε ta paagε
mōom, tū Asɔ'čηja sēñε
gɔbga, tū Asāsēñja sēñε
zvvgɔ. Tū ba lagim
yɔ'čra, sēnna ita pι'č
pvam, tū ba lagim

yɔ'čra. Zū Asɔ'čηja sēñε ka yē la gignε n dɔgε a
kɔma bayi bīñe, dee sēñε tū a ka ε dia wa bɔ ba.
Tū Asɔ'čηja wē kɔma bayi la kv, wa'am tū Asāsēñja
kelen ka wa'am, tū a lake Asāsēñja pι'č pvam
dūkε kɔma la bayi ēñε mī. Dee ēñε kalam sēñε a
zē'am ka yɔ'čra, tū Asāsēñja mē yɔ'čra, le yɔ wa
ēñε mī, dee ka mina tū sela boe pι'č pvam
tatata ...

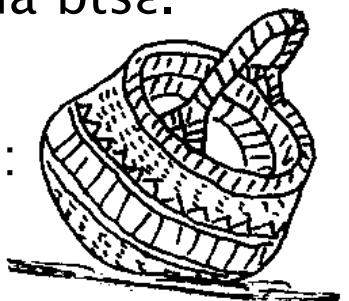
Tū gignε wa tarl dia wa'am tū a bɔ a kɔma la, wa
ε a kɔma la wuu koñe.

Tū Asɔ'čηja soke yetl: «Bēm tū fōn eeri?» Tū a
yetl: «Mam dɔgε la m kɔma bīñe kalam, dee
yāñja tarl dia wa'am tū m bɔ ba, ka yē ba.» Tū
Asɔ'čηja yetl: «Oo ! Tōma boe la kalam yɔ'čra tū
benjto, mam la Asāsēñja. Fv yē tōma pιtɔ n
wāna, wa'am wa bīse. Nōa n yele se'ena, ēñja mi
la a zelle, dee ēñja ka mi a bia pvvrε.»

Haya, tū Asāsēja
mē yele tū ēja
pū'c n wāna, wa
bīse, tū a dējē
paage.

Tū Ass'cēja yetū,
A lake ma pū'c
n wāna bīse.

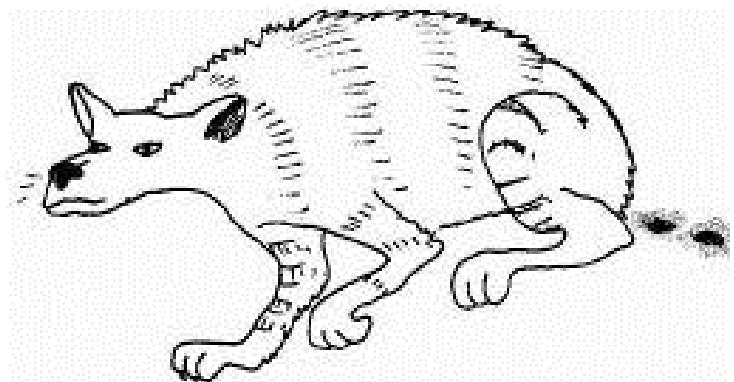
Tū a lakra, ka yē sēla. Tū Asāsēja yetū:
«Mam pū'c n wāna, m lake bīse.»

Ēn lake fēe yē bia zuo. Asāsēja dare
boe mī yē'era bīnpūsa
pūun, pūun, pūun,
tū a yetū: «A a ! Bēm
ējē?»

Tū a le lake yē bia
ayēma la. Haya,

Asāaēja tole ya, a zoe ya buti buti ...

Tū Aglignē isge dōla poore, tū Ass'cēja mē
isge dōla poore. Tū Asāsēja zoe ka kē yoko
yōlēc pūam.

Tu Asɔ'ɔŋa le ëŋɛ kalam paagɛ yele Agigne tu:
«Bιse, Adia n wāna n gā kalam yenɔɔrɛ. A yēna
ãn wogro, wi ëŋa tu a wa tū bɔ fɔ, dee ze.

Tu Agigne sēŋɛ ta wi Adia.

Tu Asɔ'ɔŋa len dükɛ kugre, la sv'a bɔ Asāsēŋa
yoko la pvam, dee yetu: «A sān wa tū'ura, a
narge pāŋa lobe a yēnnɛ, a lobe sōŋa sōŋa tu la
ãna wv a kɔ mena.

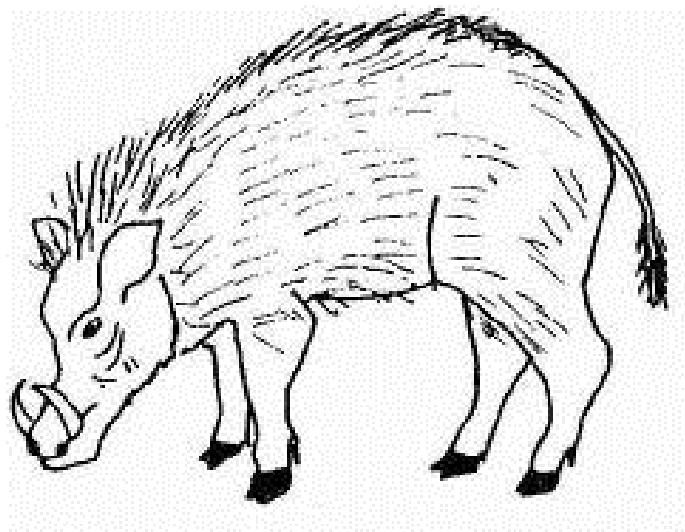
A sān wa tū'ura,
fv sān wa bɔta bιse,
fv Iem ē bιl fv ka Iem
ē, dükɛ sv'a la wesge a
nōoɔrɛ, wesge tu zιm
yeze.» Tu a yetu: «Ēe !»

Tu Agigne ta wi Adia

tu a wa'am, tu Adia wa'am paagɛ tū'ura gifu,
gifu, gifu ... n tū tū tu a boe mī paara.

Tu Asāsēŋa kɔ'ɔn ze'ele pvam dükɛ kugre lobe
Adia yēnnɛ, pa ! Ēn lobe bɛla la, tu Adia gvrɛ a
nōoɔrɛ.

Tu Asɔ'ɔŋa le ëŋɛ kalam yetu: «Naba yetu tū a
bōnɔ bɔ ë, tu fv tū'ura de'ɛna?»

Haya, Adla n veese duke a noore la a yooore la na
an woko la yanya veese. Tu Asasena ze'ele pvam
duke sv'a se weke, tu zum kochon yesra saratata.
Tu Asso'cha yetu: «Aba ! Ke'ema yetu fv yoke a
bongo bo e, tu fv dare yoke obra?» Haya, Agigne
le taba Adla digra e pipi pipi ... halu zoe sene
kenkerja.

Tu Asso'cha lem wi Asasena tu a yese wa'am tota,
yese wa'am tota, yese wa'am tu zoe. Tu bama
bayi zoe ka duke ba pit, halu ka paage yire.

Tu Asso'cha soke a sir Asasena yetu: «Mam n
daan yele la, la de sira bu la de la pomporjo?
Mam yetu nera n boe ka enje sela a tamproko
pvam, tu sela wa bona mi, la de la sira bu la de
la pomporjo?»

Tu Asasena yetu: «Ay, a base a da le yele !

Tu tagum la, la de la sira.»

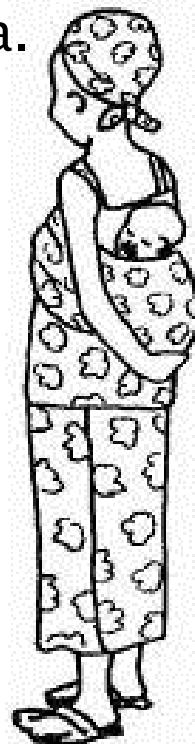
Lan bela tu ba yetu : «Asso'cha taru yem ganna sela
woo kama.»

8. Bvraa n taru a pogba batā yelle

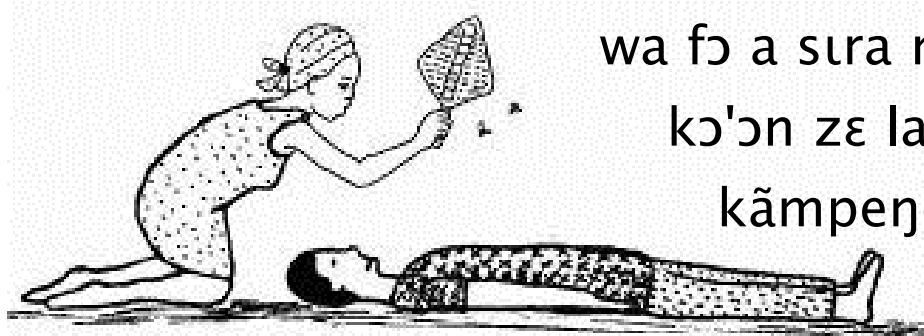
Daare ayila, bvraa n boe tara pogba batā. Tu ba lagim nōnej taaba daaree woo. Tu daare ayila tu a sēnej ka zom vonda, tu a wobe vonda bō ba. Tu ēn zom, tu wille n kō'on ēnej ārrr ... tu a lui. Ēja lui la, a ki mē bela, dee pogsi la batā, tu ba yāja ze.

Pog-kēema la yeti:

«A ! a dēnej ki, mam kuli la yire, sēnej ka ugra a kōma la,» dee ēja ka tā wvn ze kalam, isge kulla.»

Tu bayi dāana la yeti, ēja ki gā wā, ēja kān botu zū'usi mi sūra, ēja kān botu zōa

wa fō a sūra nini, ēja
kō'on ze la bilam la
kāmpeño, ēja mē
kō'on ze

tara kāmpeño pēbsra a sūra la.

Tu yibga yeti, sān dēna bela, ēja mē wvn kō'on
kella mē, zoe sēnej mōom, tu ēja mē sān ka ki

bela n sõl. Ëja sıra dējε kū'lum dee ëja wvn
ëjε la wāne? Ëja ëjε kaasga, kella zōta we'esa
mōom, ka paage mōom yē sīnsirgo. Tū sīnsirgo

soke ē: «Bēm n ëjε tū fv kella?»

Tū a yetū: «Tōma tarū la tū sıra, tōma
tūtā, sıra la dējε zom vōnka tū a
wobe vōoma bō tōma tūtā, tū wille
āsgε ā ā ā ... tū a lui tēja ki.

Tū kēema la yetū, ëja nōc kuli me tū
a ka uge la a sıra la kōma. Tū bayi dāana la yetū,
ëja wvn ze me pəbsa a sıra la, tū zōa da wa fō a
nini. Tū ma yetū, mam mē wvn kella me kē
mōom, m sān ki, bela n sõl.»

Tū sīnsirgo la yetū: «Oo ! a boe la bε?» Tū a yetū:
«A boe la kalam.»

Sīnsirgo la soke yetū: «Ba kalvū ē, bū ba ka
kalvū ē ?» Pōka la yetū: «Ayε! ëja ka mi. Ba
sējε ta būse tū ëja yentaaga la n zī mina, nēra
sān wa kalvū ē, bū nēra sān ka kalvū ē, ëja n
wvn bājε yele pa'alε mam.»

Sīnsirgo la yetū: «Tō, tū sān ka paage tū nēra ka
kalvū ē, mam wvn isge fv sıra la bō fō. La, nēra

sān kalv̄m ē, mam kān tā'age isge ē. La mam sān isge fv sūra la, yāma pōgsū batā la pvam, la de la pōka ayūla, tū mam wvn looge ya pvam kv.»

Tū ba pe'ege taaba ka paagε, tū pōka la kelen zε mε pεbsa a sūra la la kāmpenjō.

Tū a soke būse: «Ba ka kalv̄m ē? Ba ka kalv̄m ē?»

Tū pōka la yetū: «Ayεl, ba ka kalv̄m ē.»

Tū sīnsirgo la wi bvraa la, dūkε a nu'ugo sa'abε ē, dee yetū: «Isge !» Tū bvraa la isge, tū a yāŋa yele pōgsū la yetū: «Yāma yatā, a pōg-kāna tū ba wvn looge kv? Fv sūra la isge ya, sēka n kule tū a uge kōma la tū ya wvn looge kv, būl sēka n ze pεbsa a sūra la tū ya wvn looge kv, būl sēka n kelli wε'esa mōom la tū ya wvn loe kv? Kāna tū tū wvn kv?»

Tōma ka tā wvn looge. Sōŋa ka lebsrū be'em, nēra sān ēŋε fv sōŋa, la mase mε tū fv lebse ē sōŋa.

Bela, sīnsirgo la mēŋa looge ēŋa n boore pōg-sēka.

9. Bvraası bayi yelle

Bvraası bayi n boe kɔ'ɔra ba vatɔ ləm taaba. Tı bvraa ayıla sān wε'esa a va'am mī, a tarı la zom la wan-gõŋc sēnna a va'am mī. La a bvraa ayēma la sān wε'esa a va'an mī, a ka tarı zom. A sān ta kɔ'ɔra tı wvnteeŋa bı, tı zom la dāana isge ka bɔna mī, būnna a zom tı bvra-səka n ka tarı zom na mē isge zom la dāana zē'am ka yeti: «Fara, m boorı la ko'om tı m yū.»

Tı zom la dāana yeti: «Ze'ele tı m būm zom tı fv lagım yū.» Tı a zī'ire to'e a ko'om yū lagım di a zom isge lebe a va'am mī. Tı beere le wiige tı a sēŋe le ka ēŋe bəla yū a ko'om lagım di a zom.

Tı beere le wiige tı ba lagım sēŋe ba vatvı la ka kɔ'ɔra tı wvnteeŋa bı, tı zom dāana la isge ka bɔna mī būnna a zom, tı bvraa ayēma la mē isge wε'esa.

Tı zom dāana yē ēn sēm la, dıke a zom la a wan-gõŋc vuge a zuo zē.

Tı a paage yetı: «Fara, m boorı la ko'om tı m yū.»

Tı zom dāana yetı: «Zīna mam zī la wāna bɔrvrr... mam mēŋa ka yē ko'om.»

Bvraası bayi wā, āne n tarı yem?

Pvyā'anę dāana sā'anı la a mēŋa.

10. Pɔka la a tadāana yelle

Pɔka n boe bε. Tı a tadāana yāŋa sēnna a zē'am tı ba sōsε. Tı ēn yē a tadāana la n sēm a zē'am na, tı a yese tv'vse a tadāana la yēŋa.

Tı ba zē yēŋa la sōsra bɛla mā'a tı a dvgrı la sūma deem dee ka bɔta tı a tadāana la bāŋε.

Tı sūma la yāŋa kābra la dvkɔ deem.

Tı be'ero dāana la bia yāŋa zoe yese ka yetı: «M ma, m ma, yāma la ēna yē tɔgv̥m tɔgra bɛla kābε kābε wv sūma n kābrı la dvkɔ la.»

Tu a ma la yeti: «A'a, lebe ke gū, wv a dvke ze'ele.»

Tu bia la zoe kūma kūma kē deem
ka dvke sūma la ze'ele gū.

Be'ero dāana la n yele a bia la yeti,
a lebe ke gū dvke ze'ele la, a yele
bia la mē tu a lebe ka dvke ze'ele
gū. Bia n wōnni a ma tōgv̄m
ka lti a ma yānnē.

La ãn sōṇa tu tu bāṇe tu
ma n ēn bōra tu a yele
se'em na.

11. Nayiga ayila yelle

Bvraa ayila n daan boe zūura, yāṇa zū naaf̄ kv,
tu ēṇa la a yir-dōma obe naaf̄ la ba'asē dee
zuo. A yāṇa dīkē naaf̄ zuo la sēṇē kulgam tu a
ka peege.

Tu naaf̄ dāana la yāṇa yese εεra wa'am nayiga la
yire, wv soke nayiga la bia yeti, ēṇa naaf̄ n bōr
dabsa atā zīna. Tu nayiga bia la yeti, ēṇa sō ka

boe yire, a tarl la naafč zuo sēnɛ kulgam tū a ka
peege. Tū naafč la dāana zē gu'ura.

Tū nayiga la peege zuo la ba'asɛ, wa'am doose
dapoore kē ka tvkɛ a zuo svgɛ, dee yese ka
pv'vse naafč dāana la. Tū naafč dāana la yetū:
«Mam paam wv soke fv bia tū a yetū fv tarl naafč
zuo sēnɛ kulgam tū fv ka peege.»

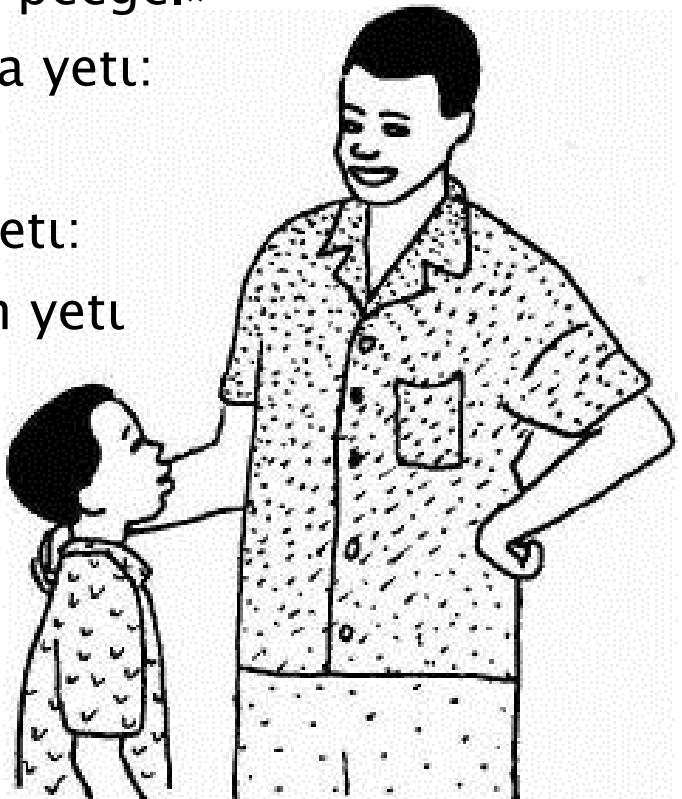
Tū a kaase buki wi a bia la yetū:

«A-kvrvm-tū-m-vo'e,
fōn yetū boo?» Tū bia la yetū:

«A paam wv soke tū mam yetū
fv sēnɛ la Anagizuo tū
fv ka ākɛ ko'om

wa ēnɛ fv nōsārvm. »

Kulgla yv'vrɛ la n de
Anagizuo.

Nayiga la bia la, la a sō la, āne n gānni?

Nayiga la ze'ele la bilam sū a bia la yv'vrɛ tū
“Kvrvm-tū-m-vo'e” tū a sūrū kvrvm tū a vo'e.

12. Akakçorl la Atābisra yelle

Bvraa ayila n boe Sēnsē'ñç tı a yv'vre wi'ira tı Akakçorl. Daare ayila tı a isge malge a mēja yese we'esa Yelwccijç da'am.

Yāja ka paage Abakugre.

Tı mōom niila yagı zāanbila zuo.

Tı Akakçorl zōore tēja dıke kugre tı a lobe mōom niila la. Tı mōom niila yeti: «Da lobe, da lobe, m bvraa, da lobe, da lobe, m bvraa. Fv taaba paam kalam m bvraa, ba nini ka yē mam m bvraa. Fv ma'ā nini n yē mam m bvraa. Fv nini wōnna moa nini m bvraa. Sēñe förgę la kā'alıka m bvraa, nii-pıgılıka, a goo nii-pıgılıka m bırsı ya.»

Tı Akakçorl pırlı ka lui, tı zuvōka zıke, tı Akakçorl isge zıta, tı kopaa zıke. Tı Akakçorl sīna dee zıta, yāja zoe ka paage Yelwccijç da'a nōorvm.

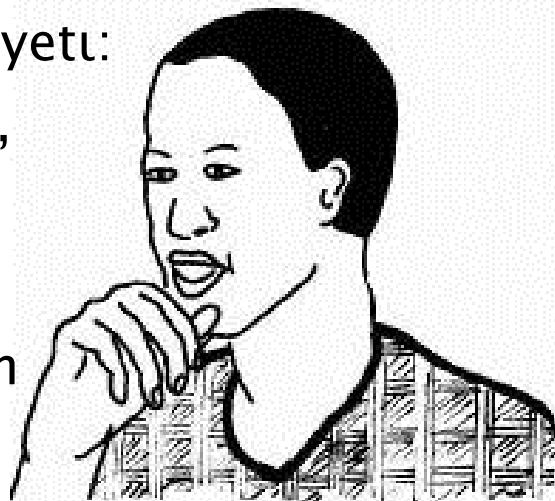
Tı Atābisra ze da'a nōorvm la bɔ'ra tigra bıse yē Akakçorl, yāja soke bıse: «Wāne tı fōn zıta bıla?»

Tı Akakçorı yeti: «Mőom niila n tɔgɛ la mam.»

Tı A tābıṣra soke yeti: «Mőom niila tɔgɛ la fōn la wāne wāne?»

Tı Akakçorı yeti: «Mam paam mɛ dükɛ kugre tı
m lobe niila, tı mőom niila yeti:
«Da lobe, da lobe, m bvraa,
da lobe, da lobe, m bvraa.
Fōn taaba paam kalam
m bvraa, ba nini ka yē mam
m bvraa. Fv nini wōnna
moa nini, m bvraa.

Sēŋe fōrgɛ la kā'alıka m bvraa, nii-pıgılıka,
a goo nii-pıgılıka m bırsı ya.»

Tı Atābıṣra yeti: «Awoo, bɛla dagı yelle.»

Tı tigra ze'ele Atābıṣra nu'usum yeti: «Bɛla dagı
yelle, yelle gānna wāna mɛ?» Tı Atābıṣra pısgɛ
tigra gōnnɔ la basee dee zoe.

Bɛla tı ba yeti: «Yelle pakrɛ.»

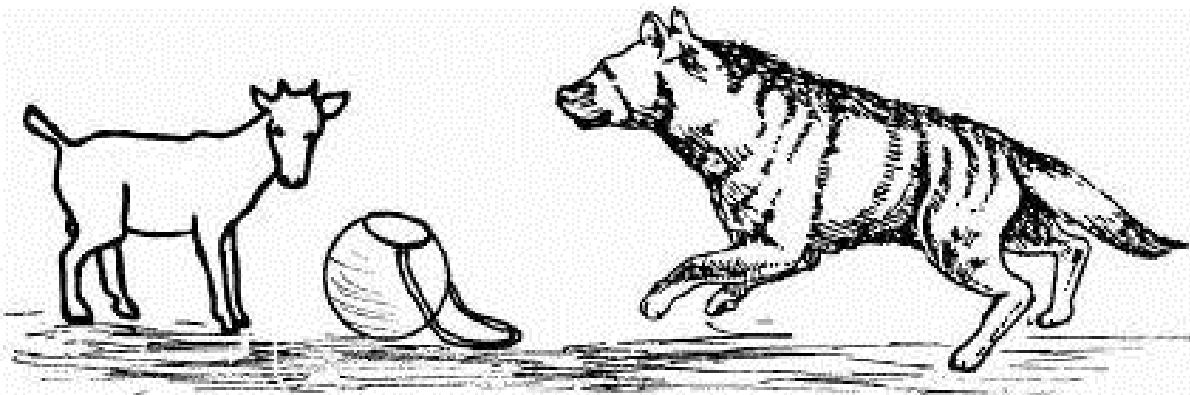
Akakçorı n wa'am la yelle wv pake Atābıṣra.

13. Asāsēṇa la Abvtıla yelle

Asāsēṇa n sēṇe mōom ta yē we-dūṇa n ki pō'oge obe tīgę. Tı bvtıla mē sēṇe mōom ka lı a seero la wan-gōṇč kulla, yāṇa ka tv'vse Asāsēṇa.

Tı Asāsēṇa yetı: «Dia la dia, fara.»

Tı Abvtıla yetı: «Ēe, yel-be'ero wvn ta pakę a dēma, m sake ya.»

Tı Asāsēṇa yetı, ēṇa wvn zoe mę tı nēn-pō'osa la yese, dee tı a le wa'am wvn obe Abvtıla, la seero la. Yāṇa guu zča, zčta puruta puruta.

Yāṇa zoe ka wē Agıgnę nifo pōn. Tı Agıgnę vaa isge wām. Ēkę gu Asāsēṇa nēṇa, dee yele Asāsēṇa yetı: «Kɔm n tarı mam tı m pvvre dōnna, tı m gā tı fv wa'am wv wē m nifo wāna?»

Tı Asāsēṇa yetı: «Wa'am kalam tı m pa'alę fɔ pva tıum dāana n boe kalam.» Agıgnę mē botı a

obe Asāsēja mε. Tl Asāsēja mē botl a pa'asε Agignε ta sējε ka pa'alε Abvtūla, dee zoe.

Tl Agignε yetl: «Pva tūm dāana la bεε?»

Tl Asāsēja tarl Agignε sējε Abvtūla zē'am.

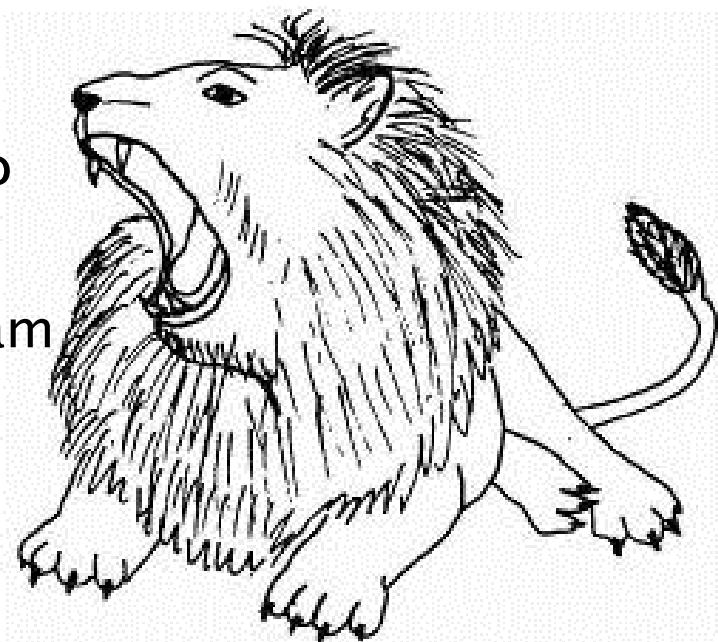
Tl Abvtūla yetl: «Ēja pva tūm la itl la sāsēja nējč.» Tl Asāsēja yetl: «Agignε basε, tl sāsēja ayēma n ki, a boe la ke.» Tl Abvtūla yetl: «Ayei, mam tūm la itl la sāsē-vča nējč.»

Tl Agignε tāsε Asāsēja. Tl Asāsēja bīse a mēja yakε nējč bč Abvtūla, tl Abvtūla to'e lvsε seero pnam vēelūm vēelūm yetl: «Agignε ya'ε nōore.»

Tl Agignε ya'ε nōore, tl a dīkε nējč la lobge Agignε nōorvム. Tl Agignε yetl: «Ō ō, fv tūm mēja sisri bvyi mε būl?» Tl Abvtūla yetl: «Ka sisri bvtā, sisri bvyi?» Tl Agignε yetl: «Asāsēja, fv ka wōm?

la m mēja fie?»

Tl Asāsēja le yakε bč Abvtūla. Tl Abvtūla to'oge lvsε seero pnam vēelūm vēelūm yetl: «Agignε ya'ε nōore.»

Tı Agıgnę ya'ę nőore. Tı a dükę něńč la lobge Agıgnę nőorvm. Tı Agıgnę paleńę vole yeti: «Ö ō, fv tıum měńja sisri bvtā me bıu?» Tı Abvtıla yeti: «Ka sisri bvnaasi, yāna sisri bvtā?» Tı Agıgnę yeti: «Asāsěńja ka wōm?» Tı Asāsěńja guu zča. Tı Agıgnę digra Asāsěńja wε'esa, dee tı Abvtıla dükę seero basε, dee zoe. Abvtıla yeti: «Yel-be'ero wvn ta pake a děma m sake ya.» Yel-be'ero sırlı pake Asāsěńja tı Agıgnę tulge yčke Asāsěńja obe.

14. Asč'čęja la Akāmponne yelle

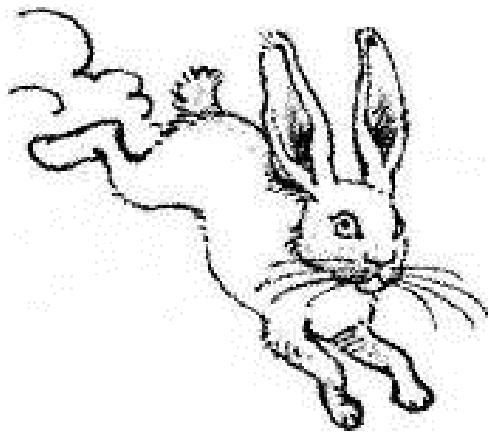
Naba n tarı a pçyva. Tı Asč'čęja la Akāmponne bčta.

Tı naba la yeti, ēńja wvn bč ba la daare, tı ba zoe. Sęka n zoe děńę paage yięn, ēńja wvn to'e pčka la.

La Akāmponne děńę me yě a kāmponne taaba, botı ba svge svge sorćom, ba zoa la daare.

Tu ba yāja yeglə Ass'čja la Akāmponne tu ba zoe.

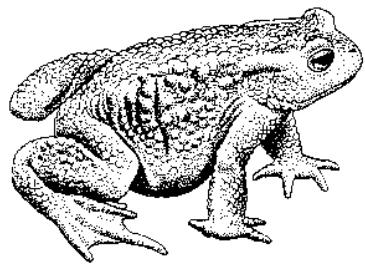
La ban peebe wla tu ba sējə zoa la, tu Ass'čja n zoe gājə Akāmponne, zēkə zuo tu a bīse. Tu Akāmponne n boe nējam yeti: «Mam kelen bōna nējam.»

La a ka bājə tu la dagı Akāmponne ēna la n bēla. Tu Ass'čja n le zoe tole nējam, zēkə zuo tu a bīse. Tu Akāmponne ayila le yese yeti: «Mam kelen bōna nējam.»

La Ass'čja ka bājə tu a dagı ēna la.

Tu Ass'čja zoe len gājə ēja basə tole nējam. Tu kāmponne ayila len yese yeti: «Mam n kelen bōna nējam.» Tu Ass'čja gājə ēja basə, tu a zēkə zuo tu Akāmponne n bēla n boe naba yire zagnōorvm.

Tu Ass'čja n ka paara naba yire zagnōorvm na, la a kē deem na, tu Akāmponne n bēla n boe zēnzakam. Tu Ass'čja n ka paara zēnzakam tu Akāmponne yeti: «Mam pōn paam kalan la kvrvm kvrvm.»

Bεla tı naba yεrı dıke a pçyva
la bç la Akāmponne.

Bεla, tı tı bçora tı ya bãŋε, tı
dagı nēra ayıla ma'ã n tarı yem.

Sɔlma n boe gõŋɔ wã pvam n wāna :

(*Table des matières*)

1. Asāana boore kũm, la bvraa ayila yelle	3
2. Laalı̄ja la Akakute yelle	4
3. Pɔgsı̄ bayi yelle	6
4. Sīnsirgo la bia yelle	10
5. Wibga n sēm la tā're	13
6. Kāmponne la bōnsela yelle	14
7. Ass'ɔ̄ja la Asāsē̄ja yelle	15
8. Bvraa n tarı̄ a pɔgba batā yelle	20
9. Bvraası̄ bayi yelle	23
10. Pɔka la a tadāana yelle	24
11. Nayiga ayila yelle	25
12. Akakɔɔrı̄ la Atābısra yelle	27
13. Asāsē̄ja la Abvtı̄la yelle	29
14. Ass'ɔ̄ja la Akāmponne yelle	31